

Редакція:

16.07.2009

**МІНІСТЕРСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА У СПРАВАХ ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ ВІД НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ****НАКАЗ**

від 16 липня 2009 року N 494

**Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення планів
цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період**

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 року N 774-10 "Про затвердження Порядку розроблення планів цивільного захисту міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Автономної республіки Крим, областей, міст (районів у містах), районів та об'єктів економіки (господарювання) на особливий період та Порядку переведення єдиної системи цивільного захисту з режиму функціонування у мирний час в режим функціонування в умовах особливого періоду", з метою здійснення якісного планування заходів цивільного захисту на особливий період на об'єктовому рівні **наказую:**

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період, що додаються.
2. Начальникам головних управлінь МНС України в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві та Севастополі, головних управлінь (управлінь) з питань надзвичайних ситуацій в обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях та Головного управління по матеріальному резерву, цивільному захисту населення, взаємодії з правоохоронними органами та оборонно-мобілізаційної роботи Ради міністрів Автономної Республіки Крим довести цей наказ до керівництва підприємств, установ та організацій у регіоні та сприяти розробленню ними відповідних планів цивільного захисту на особливий період.
3. Директору Департаменту цивільного захисту Квашуку В. П., начальнику Державної інспекції цивільного захисту та техногенної безпеки Стоєцькому В. Ф., начальникам головних управлінь МНС України в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві та Севастополі, головних управлінь (управлінь) з питань надзвичайних ситуацій в обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях та Головного управління по матеріальному резерву, цивільному захисту населення, взаємодії з правоохоронними органами та оборонно-мобілізаційної роботи Ради міністрів Автономної Республіки Крим здійснювати контроль за розробленням планів цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період.

4. Керівникам науково-дослідних установ, підприємств, установ та організацій системи МНС до кінця 2009 року розробити, погодити з територіальним органом управління МНС та затвердити плани цивільного захисту на особливий період.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Антонця В. М.

Міністр

В. Шандра

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом МНС України
від 16 липня 2009 р. N 494

**МЕТОДИЧНІ
рекомендації щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств, установ,
організацій на особливий період**

I. Загальні положення

План цивільного захисту підприємства, установи, організації на особливий період визначає обсяг, порядок організації, способи і строки здійснення заходів щодо виконання завдань цивільного захисту в режимі функціонування в умовах особливого періоду.

Плани цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період розробляються підприємствами, установами, організаціями (далі - підприємства), які продовжують роботу в особливий період на підставі законів України "Про Цивільну оборону України", "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру", "Про правові засади цивільного захисту" з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 р. N 774-10.

II. Рекомендації щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств

План цивільного захисту підприємства, установи, організації на особливий період складається з:

текстової частини;

додатків (текстових, графічних, картографічних);

формалізованих і довідкових документів.

Текстова частина складається з трьох розділів, у яких викладаються:

Розділ I. Обстановка, що може скластися на _____ внаслідок застосування засобів ураження та виникнення надзвичайних ситуацій в особливий період.

Зазначаються наступні дані:

характеристика промислового потенціалу (характер діяльності, потужність, чисельність найбільшої працюючої зміни, площа території, коротка характеристика споруд та будівель,

устаткування, небезпечні хімічні, легкозаймисті та вибухові речовини, що зберігаються чи використовуються у виробництві тощо);

перелік небезпечних об'єктів (техногенних процесів) із зазначеним кількості небезпечних речовин та зон можливого ураження;

площа території, чисельність і щільність міського (сільського) населення, що потрапляє у прогнозовані зони ураження в разі аварії на підприємстві (відповідно до вимог розділу III Державних будівельних норм України (ДБН) В.1.2-4-2006 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)";

наявність та стан транспортних комунікацій, систем енерго-, газо-, водо-, теплопостачання, каналізації, матеріально-технічної бази, автоматичного вмикача резерву (АВР), автономних джерел енергоживлення, систем оповіщення, зв'язку й управління;

вірогідні об'єкти (споруди, будівлі), проти яких супротивником можуть бути застосовані засоби ураження та які можуть стати об'єктами спрямування дій диверсійно-розвідувальних груп;

зони (райони) найбільш вірогідних руйнувань можливого радіаційного, хімічного забруднення, біологічного зараження, масових пожеж, а також катастрофічного затоплення;

результати прогнозного аналізу обстановки, яка може скластися на території _____ у разі застосування супротивником засобів ураження і дій диверсійно-розвідувальних груп, зокрема, щодо впливу вторинних факторів ураження: зони можливого радіаційного, хімічного забруднення, біологічного зараження, масових пожеж, а також катастрофічного затоплення.

Стан цивільного захисту _____, а саме:

склад та стан систем управління, оповіщення та зв'язку (схеми);

склад угруповання сил цивільного захисту _____ за специфікою призначення (штатні, позаштатні формування, підрозділи, ешелони), укомплектованістю особовим складом, технікою, оснащенням, засобами індивідуального захисту;

наявність, стан та місткість захисних споруд _____;

структура та склад, органів управління;

оцінка стану сил цивільного захисту, зокрема, їх готовності до дій за призначенням в особливий період;

можливий обсяг рятувальних та інших невідкладних робіт;

обсяги матеріального резерву на ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації;

орієнтовні втрати персоналу та сил цивільного захисту.

Висновок за результатами оцінки можливої обстановки і стану сил цивільного захисту _____.

Розділ II. Заходи цивільного захисту в разі раптового нападу супротивника.

При цьому встановлюється:

1) Порядок організації оповіщення керівного складу _____ про загрозу раптового нападу супротивника;

Після отримання сигналу "Повітряна тривога" здійснюється негайне доведення інформації до керівного складу, працюючого персоналу _____, за допомогою _____ (наявних систем централізованого (локальних, об'єктових) оповіщення).

2) Порядок здійснення основних заходів щодо захисту персоналу _____.

Передбачається:

спостереження за радіаційною та хімічною обстановкою;

укриття персоналу підприємства в усіх наявних захисних спорудах цивільного захисту (цивільної оборони) (далі - ЗСЦЗ), відповідно до вимог норм ДБН В.2.2.5-97 "Захисні споруди цивільної оборони";

видача засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного контролю на пунктах управління, у ЗСЦЗ і на робочих місцях;

безаварійна зупинка виробництва, крім діляниць і цехів із безперервним циклом виробництва;

здійснення дозиметричного і хімічного контролю;

введення режимів радіаційного захисту;

спеціальна обробка одягу, майна та транспорту;

санітарна обробка працівників підприємства;

світломаскування відповідно до вимог СНІП 2.01.53-84 "Световая маскировка населенных пунктов и объектов народного хозяйства";

евакуація згідно з Положенням про проведення евакуації населення у разі загрози або виникнення НС техногенного та природного характеру, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2001 р. N 1432.

3) Порядок організації та проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.

Розрахунки можливих обсягів робіт і необхідних сил проводяться за основними видами рятувальних та інших невідкладних робіт: розвідка, прокладання колонних шляхів і тимчасових проїздів у завалах і на забруднених ділянках до об'єктів проведення робіт у засобах індивідуального захисту (далі - ЗІЗ), локалізація та ліквідація пожеж, розкриття ЗСЦЗ, у яких знаходяться люди, та подача до них повітря, проведення невідкладних аварійних робіт, пов'язаних із рятуванням людей, надання першої медичної та першої лікарської допомоги ураженим, проведення спеціальної обробки одягу, майна та транспорту, санітарна обробка особового складу сил цивільного захисту, що здійснюють рятувальні та інші невідкладні роботи, укріплення або руйнування конструкцій, які загрожують обвалом і перешкоджають безпечному просуванню і веденню рятувальних робіт, ремонт та відновлення пошкоджених і зруйнованих ділянок ліній зв'язку і комунально-енергетичних мереж.

4) Заходи щодо забезпечення дій сил цивільного захисту та відновлення їх готовності до дій.

Визначаються:

обсяг, строки та порядок виконання основних заходів щодо всебічного забезпечення дій підрозділів сил цивільного захисту підприємств;

порядок відновлення готовності підрозділів сил цивільного захисту підприємства до дій;

здійснення спостереження за радіаційною та хімічною обстановкою (сили та засоби, які залучаються, зони відповідальності, терміни та місця проведення спостереження, кому повідомляються результати спостереження);

видача засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного контролю (потреба та стан забезпечення засобами радіаційного та хімічного захисту (далі - РХЗ), перелік пунктів зберігання та видачі РХЗ, черговість та строки видачі керівному складу, формуванням та працівникам, кількість та строки виготовлення найпростіших засобів індивідуального захисту);

введення режимів радіаційного захисту (перелік режимів і заходів, що здійснюються на підприємстві при їх введенні);

здійснення дозиметричного і хімічного контролю (сили та засоби, що залучаються, порядок визначення ступеня хімічного та радіоактивного забруднення питної води, продуктів харчування, ЗІЗ, одягу, майна та транспорту, порядок визначення індивідуальних доз опромінення керівного складу, особового складу підрозділів та працівників, заходи, які здійснюються при перевищенні доз опромінення);

проведення спеціальної обробки одягу, майна та транспорту (сили та засоби, що залучаються, порядок проведення спеціальної обробки ЗІЗ, одягу, майна та транспорту);

проведення санітарної обробки працівників (сили та засоби, що залучаються, порядок проведення санітарної обробки).

5) Організація управління та зв'язку.

Визначаються:

порядок і строки приведення в готовність пунктів управління;

порядок здійснення управління після нападу супротивника;

порядок відновлення порушеного управління;

сили і засоби зв'язку, які забезпечують діяльність органів управління.

6) Заходи щодо забезпечення сталої роботи у тому числі безаварійної зупинки виробництва (крім цехів із безперервним циклом виробництва).

Визначаються:

заходи щодо зменшення втрат та руйнувань від засобів ураження та вторинних факторів ураження, захисту унікального обладнання;

порядок переведення енерго-, газо-, тепло-, водопостачання та інших систем на режим функціонування в особливий період при раптовому нападі супротивника;

обмежувальні заходи щодо підвезення матеріальних засобів та заходи щодо зниження запасів небезпечних хімічних речовин (далі - НХР), вибухо-, пожежонебезпечних речовин;

порядок здійснення безаварійної зупинки виробництва.

Розділ III. Порядок здійснення всіх заходів цивільного захисту під час планового переведення підприємства з режиму функціонування у мирний час в режим функціонування в умовах особливого періоду.

1) Порядок організації управління, оповіщення та інформування у разі переведення підприємства з режиму функціонування у мирний час у режим функціонування в умовах особливого періоду.

Визначаються:

порядок оповіщення керівного складу, робочого персоналу підрозділів підприємства, підпорядкованих підприємств, установ, організацій про переведення з режиму функціонування у мирний час на режим функціонування в умовах особливого періоду та алгоритм дій відповідальних осіб щодо організації та здійснення оповіщення;

строки приведення в готовність окремо розташованих (вбудованих) захищених пунктів управління;

організація управління під час переведення підприємства з режиму функціонування у мирний час у режим функціонування в умовах особливого періоду, під час проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, здійснення інших заходів цивільного захисту;

сили і засоби зв'язку, які забезпечують діяльність органів управління, час їх переведення у готовність до дій за призначенням та порядок використання;

порядок відновлення управління об'єкта цивільного захисту у разі його порушення;

підсилення захищених пунктів управління додатковими засобами зв'язку;

організація дублювання і децентралізованого управління у разі виходу з ладу захищеного пункту управління або втрати зв'язку;

організація зв'язку з основними і запасними пунктами управління органів управління вищого рівня, евакуаційними органами, підрозділами, сил цивільного захисту і взаємодіючими органами управління.

2) Проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.

Передбачає визначення завдань аварійно-рятувальним службам та підрозділами сил цивільного захисту підприємства щодо встановлення районів розташування, напрямків зосередження основних зусиль, черговості здійснення заходів.

3) Укриття найбільш працюючої зміни у ЗСЦЗ, а також працюючої зміни чергового і лінійного персоналу, які забезпечують життєдіяльність категоризованих міст.

3.1. Мета та завдання планування укриття.

Задачі щодо планування укриття персоналу у ЗСЦЗ реалізуються підприємством незалежно від форм власності, виду діяльності і господарювання, які повинні забезпечувати колективний захист працівників у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру.

Планування укриття персоналу у ЗСЦЗ проводиться з метою:

розподілу в укриття ЗСЦЗ найбільшої працюючої зміни;

визначення додаткової потреби у ЗСЦЗ;

планування заходів щодо збільшення наявного фонду ЗСЦЗ, які реалізуються завчасно та у загрозливий період.

3.2. Порядок планування укриття.

Заходи щодо укриття персоналу здійснюються відповідно до вимог розділу 3 Державних будівельних норм ДБН В.1.2-4-2006 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)".

Коригування планів та розрахунків укриття проводиться щороку (станом на 1 листопада поточного року) з урахуванням зміни показників.

Планування укриття персоналу включає наступні заходи.

3.3. Уточнення кількісних і якісних показників існуючих ЗСЦЗ на підставі облікових документів на споруди та актів перевірки їх експлуатаційного і технічного стану.

3.4. Збір та уточнення необхідних вихідних даних для планування укриття, а саме:

чисельність працівників і службовців найбільшої працюючої зміни (далі - НПЗ);

перелік філіалів представництв, цехів, інших структурних підрозділів підприємств, установ, організацій, розміщених на різних адміністративних територіях, віднесених до відповідних категорій з цивільної оборони (цивільного захисту), та кількість їх НПЗ;

розрахунок зон (загальної площі) ураження для потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки, у разі аварій на них;

кількість та технічні характеристики наявних ЗСЦЗ (сховищ та протирадіаційних укриттів);

кількість та захисні властивості наявних споруд, які протягом 12 годин можуть бути пристосовані під ЗСЦЗ;

загальна кількість персоналу, яка підлягає укриттю (з розбивкою їх на категорії);

затверджені згідно з існуючими нормами межі зон можливих руйнувань населених пунктів, зон катастрофічного затоплення та зон спостереження атомних станцій;

дані щодо планування завчасної евакуації підприємства його персоналу та членів їх сімей;

дані щодо порядку впровадження режимів радіаційного і хімічного захисту працівників та виробничої діяльності підприємства з використанням засобів колективного захисту у разі радіаційного або хімічного забруднення території.

3.5. Проведення розрахунку укриття персоналу підприємства у ЗСЦЗ та визначення додаткової потреби у ЗСЦЗ відповідно до таблиці (зразок N 4).

При цьому для розрахунку НПЗ пропонується використовувати наступні формули:

а) Коли є штатний розклад підприємства на особливий період:

$$\text{НПЗ} = (\text{Прс} + \text{Пчдс} + \text{Пох} + \text{Пупр}) : S + \text{Побс}, \text{ де:}$$

Прс - загальна чисельність робітників, службовців, що входять до складу штатних змін, осіб;

Пчдс - штатна чисельність чергової диспетчерської служби, осіб;

Пох - штатна чисельність охорони (вахтовий персонал), осіб;

Пупр - чисельність групи управління (керівний склад), осіб;

S - кількість змін на добу в особливий період;

б) У разі його відсутності:

$$\text{НПЗ} = (\text{Прс} + \text{Пчдс} + \text{Пох} + \text{Пупр}) : S + \text{Побс} - \text{Пзсу} + \text{Ппвк}, \text{ де:}$$

Побс - персонал, що обслуговує працюючу зміну, осіб;

Пзсу - персонал, що вибуває у Збройні Сили України, осіб;

Ппвк - персонал, підготовлений відділом кадрів на зміну того, що вибуває у Збройні Сили України, осіб.

3.6. Визначення обсягу заходів, які необхідно завчасно реалізувати для збільшення наявного фонду ЗСЦЗ.

До цих заходів відноситься:

будівництво за поточними планами розвитку (реконструкції) підприємства сховищ, протирадіаційних укриттів для НПЗ об'єктів, що розташовані у зонах можливих сильних руйнувань і в межах підприємств, віднесених до першої категорії із ЦЗ, поза цими зонами;

будівництво окремих ЗСЦЗ та реалізація інших інженерно-технічних заходів;

підбір підвальних та інших заглиблених приміщень, які за технічними характеристиками можливо протягом 12 годин привести в готовність як захисні споруди;

здійснення необхідних підготовчих заходів, у тому числі придбання достатньої кількості примірників типової проектно-кошторисної документації на будівництво швидкобудуємих сховищ та ПРУ, розрахунок необхідної кількості матеріалів, техніки для будівництва, які забезпечать:

прискорене будівництво передбачених планами на особливий період сховищ із промисловим та спрощеним обладнанням;

будівництво протирадіаційних укриттів, простіших укриттів;

дообладнання підвальних та інших заглиблених приміщень послідовно під простіші та підсилені укриття.

3.7. Визначення обсягу заходів, які плануються до реалізації у період виникнення загрози надзвичайної ситуації або на особливий період (за ступенями готовності).

До цих заходів відноситься:

приховане приведення у готовність ЗСЦЗ на закритих територіях, прискорена добудова сховищ та укриттів за поточним планом;

приведення в готовність решти ЗСЦЗ, підвалів, інших заглиблених приміщень (протягом 12 годин);

прискорене будівництво передбачених планами на особливий період сховищ із промисловим та спрощеним обладнанням, яких не вистачає для НПЗ об'єктів, що розташовані у зонах можливих сильних руйнувань і в межах об'єктів, віднесених до першої категорій із ЦЗ поза цими зонами;

будівництво протирадіаційних укриттів, що швидкобудуємі;

дообладнання підвальних та інших заглиблених приміщень послідовно під простіші та підсилені укриття в зонах можливих сильних руйнувань під протирадіаційні укриття поза їх межами;

повсюдне будівництво простіших укриттів (перекритих щілин) для робітників і службовців НПЗ - протягом 24 годин.

3.8. Вимоги щодо документального оформлення планування укриття.

За результатами планування оформлюються:

таблиця розрахунку укриття (зразок 4);

пояснювальна записка;

карта (схема) розміщення ЗСЦЗ - відпрацьовується тільки для підприємств;

план-графік заходів щодо посиленого захисту керівного складу, робочого персоналу підприємств у ЗСЦЗ в особливий період (за ступенями готовності).

3.9. Вимоги щодо порядку заповнення Таблиці розрахунку укриття.

Роз'яснення щодо заповнення таблиці розрахунку наведені у примітці до цієї таблиці. Таблиця обов'язково повинна містити перелік усіх об'єктів, які відповідно до розділу 3 ДБН В.1.2-4-2006 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)", повинні забезпечувати укриття керівного складу, робочого персоналу підприємства у ЗСЦЗ.

Розрахунки укриття проводяться з урахуванням запланованих заходів щодо завчасної евакуації.

Вимоги щодо порядку оформлення Пояснювальної записки.

Пояснювальна записка оформлюється у довільному вигляді. У її змісті обов'язково відображаються наступні заходи:

зміст і порядок виконання організаційних та інженерно-технічних заходів, які реалізуються завчасно для збільшення наявного фонду ЗСЦЗ;

укриття НПЗ - у сховищах та інших заглиблених приміщеннях, які пристосовані для укриття;

укриття особового складу пунктів управління - у пунктах управління, сховищах і протирадіаційних укриттях;

зміст і порядок виконання організаційних та інженерно-технічних заходів, які плануються до реалізації у період загрози виникнення надзвичайної ситуації або на особливий період (з урахуванням плану - графіка заходів щодо нарощування захисту персоналу у ЗСЦЗ в особливий період (за ступенями готовності)).

3.10. Розроблення схеми розміщення ЗСЦЗ на території підприємства.

Схема розміщення ЗС ЦЗ розробляється для оптимального розміщення ЗС ЦЗ на території підприємства, з метою своєчасного укриття персоналу і виключення можливості розташування їх у зонах можливого поширення завалів і дії небезпечних факторів пожежі (високих температур і продуктів горіння).

Схема розміщення ЗСЦЗ розробляється на етапі проектування (реконструкції) підприємства, а також при плануванні укриття персоналу.

Схема розміщення ЗСЦЗ повинна містити:

існуючі ЗСЦЗ, із зазначенням кількості працівників, які передбачається укривати від кожної будівлі (включаючи підприємства, що проектуються);

будівлі (включаючи підприємства, що проектуються), у яких розміщені НПЗ, із зазначенням поверховості;

кількість НПЗ підприємства;

маршрути руху переховуваних з елементами інфраструктури, що перешкоджають проході (забори, естакади, трубопроводи, рови, залізничні колії і т. п.), від будівель до ЗСЦЗ;

місця плануємого будівництва швидкобудуємих ЗСЦЗ, розміщення інших приміщень, що пристосовуються для захисту;

радіуси збору працівників НПЗ для їх укриття в ЗСЦЗ;

інша необхідна інформація.

При потребі схема розміщення ЗСЦЗ може доповнюватися пояснювальною запискою.

Розроблення Плану-графіка з нарощування захисту персоналу у ЗСЦЗ в особливий період.

План-графік заходів з нарощування захисту персоналу у ЗСЦЗ в особливий період виконується у вигляді таблиці довільної форми. Він повинен обов'язково містити зміст заходів (відповідно до пункту 7 цих рекомендацій), часовий інтервал їх виконання, відповідальних виконавців та перелік організацій (установ), які залучаються до реалізації цих заходів.

Заходи групуються за ступенями готовності.

4) Організація і здійснення заходів радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Передбачає:

порядок забезпечення керівного складу, робочого персоналу підприємств засобами індивідуального захисту та медичними засобами захисту (черговість та строки видачі, порядок зберігання і строки виготовлення (порядок придбання) засобів захисту, яких не вистачає);

виготовлення найпростіших засобів індивідуального захисту;

порядок видачі приладів радіаційного і хімічного контролю;

порядок зменшення обсягу запасів небезпечних хімічних речовин на підприємствах;

запровадження режимів радіаційного захисту персоналу і функціонування підприємства в умовах радіоактивного забруднення;

визначення складу сил, засобів і порядку проведення санітарної обробки персоналу та спеціальної обробки одягу, майна і техніки;

Хімічне забезпечення організовується з метою максимального зниження втрат населення і сил цивільного захисту, виконання покладених на них завдань в умовах радіоактивного хімічного забруднення;

Хімічне забезпечення включає: радіаційну, хімічну і бактеріологічну розвідку;

своєчасне й уміле використання засобів індивідуального і колективного захисту;

дозиметричний і хімічний контроль;

санітарну обробку особового складу.

Розвідка організовується для отримання даних про радіаційну, хімічну, бактеріологічну і пожежну обстановку.

Використання засобів захисту забезпечує захист керівного складу та працюючого персоналу від ураження небезпечними хімічними речовинами і бактеріологічними засобами, зменшує ступінь дії уражаючих факторів ядерного вибуху та радіаційних аварій.

Дозиметричний і хімічний контроль включає: визначення доз опромінювання керівного складу та працюючого персоналу за ступенями забруднення людей, озброєння, техніки та інших матеріальних засобів радіоактивними і небезпечними хімічними речовинами.

За даними дозиметричного і хімічного контролю проводиться оцінка працездатності персоналу, визначається порядок використання підрозділів сил цивільного захисту при проведенні аварійно-рятувальних робіт, уточнюються режими робіт на забрудненій місцевості, необхідність і обсяги робіт із спеціальної обробки підрозділів, визначається можливість

використання продуктів харчування і питної води в зонах забруднених радіоактивними й отруйними речовинами. При здійсненні контролю використовуються технічні засоби підрозділів і формувань цивільного захисту, а також обладнання й апаратура спеціалізованих лабораторій. Організовується дозиметричний і хімічний контроль начальниками хімічної і медичної служб.

Спеціальна обробка полягає в проведенні дегазації, дезактивації і дезінфекції техніки. Часткова спеціальна обробка проводиться силами підрозділів (формувань) у ході виконання завдань, а при зараженні отруйними речовинами - негайно.

На підприємствах визначаються місця розміщення хіміко-радіометричних лабораторій, розрахунково-аналітичних груп, райони розгортання пунктів спеціальної обробки та інші необхідні довідкові і розрахункові дані.

На хімічно небезпечних підприємствах (додатково) створюються пункти зберігання та видачі засобів індивідуального захисту органів дихання для населення, що проживає у зоні можливого ураження.

5) Планування медичного забезпечення є невід'ємною частиною загальних заходів цивільного захисту та здійснюється з урахуванням стану приведення у вищі ступенів готовності.

Передбачає:

надання медичної допомоги і лікування хворих;

евакуація їх до медичних закладів;

утворення медичних невоєнізованих формувань;

порядок здійснення заходів щодо санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення керівного складу та персоналу на підприємствах;

здійснення інших медичних профілактичних заходів.

Планування заходів щодо медичного забезпечення залежно від його рівня має бути оформлено у вигляді окремого розділу загального Плану.

Планування визначає обсяг, організацію, порядок, способи і терміни виконання заходів з медичного забезпечення на підприємствах.

Зміст розділу загального Плану "Медичне забезпечення".

Розділ медичного забезпечення розробляється з урахуванням: загальної системи заходів цивільного захисту, особливостей та умов обстановки, у тому числі медичної, що прогнозується (очікується); соціально-економічних властивостей; характеру виробничої сфери, зокрема, наявності об'єктів підвищеної небезпеки; крайової патології у вигляді ендемічних осередків інфекційних захворювань та клімато-географічних умов.

Зміст розділу медичного забезпечення передбачає чітке і зрозуміле викладення завдань, рішення відповідного начальника щодо їх виконання, визначення складу органу (пункту) управління, сил і засобів та порядку їх залучення і використання для проведення медичного забезпечення заходів цивільного захисту, організації зв'язку, організації і порядку взаємодії.

Структурно розділ медичного забезпечення складається з:

текстової частини;

графічної частини та додатків.

Текстова частина передбачає висвітлення висновків з можливої медичної обстановки, завдання з медичного забезпечення заходів цивільного захисту, стан наявних сил і засобів, рішення відповідного начальника на медичне забезпечення, порядок оповіщення, організацію зв'язку та управління, а також інші питання, якщо вони визначені вищим керівним органом (установою).

До розділу медичного забезпечення включаються наступні додаткові документи:

схема оповіщення керівного складу та працюючого персоналу, які мають відношення до медичної служби;

розрахунки створення підрозділів (формувань) медичного призначення та перелік заходів, у тому числі спеціальних медичних, щодо радіаційного, хімічного та біологічного (бактеріологічного) захисту керівного складу та працюючого персоналу;

розрахунки на доукомплектування особовим складом, медичним санітарно-господарським, спеціальним майном і технікою;

відомості щодо взаємодії сил і засобів територіальної медичної служби до участі у проведенні аварійно-рятувальних робіт (ліквідації медико-санітарних наслідків);

порядок матеріально-технічного забезпечення заходів;

перелік заходів щодо санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення керівного складу та працюючого персоналу на підприємствах.

У разі потреби у розділі медичного забезпечення висвітлюються питання щодо медико-санітарних заходів у зонах можливого катастрофічного затоплення (при ймовірності руйнування гідропоруд).

Заходи з медичного забезпечення обов'язково узгоджуються та затверджуються відповідно до його рівня з наступним періодичним коригуванням. Розділ підлягає уточненню у разі змін у виробничій сфері.

Пояснювальна записка містить наступні основні питання:

стислі дані загальної та медичної обстановок;

орієнтовні медико-санітарні наслідки (санітарні втрати) та їх характеристика;

забезпеченість силами і засобами, їх стан готовності (укомплектованість особовим складом, забезпеченість майном і технікою, засобами підсилення тощо), додаткова потреба у силах і засобах;

організація медичного постачання, матеріально-технічного і транспортного забезпечення;

організація управління зв'язку та терміни надання донесень.

6) Проведення евакуації.

Визначаються основні положення та показники плану організації і проведення евакуації підприємств у разі загрози виникнення і виникнення надзвичайних ситуацій.

6.1. Час на розгортання і підготовку евакуаційних органів усіх рівнів до роботи не повинен перевищувати чотирьох годин з моменту отримання рішення про проведення евакуації. У разі виникнення потреби в негайному проведенні евакуації у складі евакуаційних комісій створюються оперативні групи, які розпочинають роботу з моменту прийняття рішення про проведення евакуації.

6.2. План евакуації складається з пояснювальної записки (текстова частина) та карти або схеми (графічна частина). У пояснювальній записці зазначаються:

оцінка обстановки та висновки з оцінки обстановки;

порядок і терміни оповіщення органів управління та працівників про початок евакуації;

кількість працівників, які підлягають евакуації, за віковими категоріями та терміни евакуації;

склад евакуаційних органів і терміни приведення їх у готовність;

порядок вивезення (виведення) працівників із підприємства, установи, організації;

працівники, які виводяться пішки та вивозяться транспортом, усього, за віковими категоріями;

закріплення працівників за збірними евакуаційними пунктами, приймальними евакуаційними пунктами та безпечними районами (місцями) розміщення;

маршрути евакуації;

райони (пункти) розміщення евакуйованих працівників;

пункти посадки на транспортні засоби, пункти висадки у безпечному районі, порядок доставки працівників з пунктів висадки до районів (пунктів) розміщення;

заходи щодо організації приймання, захисту та життєзабезпечення евакуйованих працівників у безпечному районі.

На карті (схемі) позначаються:

райони (пункти) розміщення евакуаційних органів, пункти посадки (висадки);

схема оповіщення, організація зв'язку і управління;

розміщення евакуйованих працівників по об'єктах у безпечному районі.

7) Організаційні та інженерно-технічні заходи щодо забезпечення сталої роботи.

Передбачено:

застосування засобів ураження у разі здійснення заходів для зменшення обсягу втрат і руйнувань, захисту унікального обладнання, матеріальних цінностей і технічної документації;

здійснення заходів для забезпечення сталої роботи в умовах особливого періоду всіх інженерних комунікацій;

визначення порядку переведення систем енерго-, газо-, тепло-, водопостачання з режиму функціонування у мирний час у режим функціонування в умовах особливого періоду;

зменшення обсягу запасів небезпечних хімічних, вибухо-, пожежонебезпечних речовин і матеріалів;

визначення порядку підготовки підприємств до їх безаварійної зупинки;

визначення порядку проведення додаткових заходів відповідно до галузевих інструкцій.

8) Забезпечення.

Передбачається забезпечення дій органів управління та підрозділів цивільного захисту на підприємстві за наступними видами:

транспортне забезпечення;

протипожежне забезпечення;

хімічне забезпечення;

матеріально-технічне забезпечення;

інженерне забезпечення.

Відповідно до виду забезпечення визначаються склад сил і засобів, порядок і строки їх розгортання, а також порядок здійснення заходів за призначенням, організація взаємодії.

9) Охорона (комендантська служба).

Передбачає:

визначення складу сил та засобів, порядок і строки їх розгортання для здійснення охорони підприємств;

визначення завдань та черговість їх здійснення.

10) Додатки до плану цивільного захисту підприємства на особливий період.

Додаток 1. Обстановка, яка може скластися на підприємстві та прилеглій території на особливий період.

На плані (схемі), крім загальних даних, відображуються:

об'єкти, які використовують у своєму виробничому процесі хімічно-, вибухо- та пожежонебезпечні речовини, їх характеристики, якщо підприємство знаходиться в зонах можливого ураження цих об'єктів;

зони (райони) можливого радіоактивного, хімічного забруднення, катастрофічного затоплення, руйнувань і масових пожеж, які виникнуть унаслідок дій супротивника і можуть завдати підприємству негативного впливу;

місця (ділянки) аварій на комунально-енергетичних мережах на території підприємства;

захисні споруди для укриття робочого персоналу та їх місткість.

Підписується керівником підприємства.

Додаток 2. Календарний план проведення основних заходів цивільного захисту.

Розробляється графічно та передбачає послідовність і обсяг заходів цивільного захисту, що виконуються при приведенні у вищі ступені готовності і об'єкта з питань цивільного захисту.

Підписується керівником підприємства.

Додаток 3. Список оповіщення та інформування керівного складу та працівників підприємств, установ, організацій.

Підписується посадовою особою, відповідальною за питання зв'язку, оповіщення та інформування підприємства.

Додаток 4. План приведення сховища (ПРУ) (інв. N __) у готовність до прийому людей, яких необхідно укрити.

Підписується керівником підприємства.

Додаток 5. План-графік виконання заходів щодо підвищення стійкості роботи підприємства.

Підписується посадовою особою, відповідальною за питання інженерного захисту підприємства.

Додаток 6. Розрахунок забезпечення і порядок видачі засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного контролю.

Підписується посадовою особою, відповідальною за питання радіаційної та хімічної розвідки підприємства.

Додатки до планів цивільного захисту розробляються відповідно до зразків, що додаються.

Додаток

Зразок 1

Прим. N

ПЛАН
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

м. Сімферополь

2009

Примітка: обкладинка з лідерину темно-синього кольору (під формат А4),
написи виконуються золотистим кольором,
розмір шрифту 18,
висота малого гербу України - 3 см

Додаток

Зразок 2

ПЕРЕЛІК
підприємств, установ, організацій, цехів, ділянок _____,
що продовжують свою діяльність в особливий період

N з/п	Найменування підприємства, установ, організацій, ділянки, цеху	Підпорядкованість	Розташування	Найменування продукції, послуг, робіт
----------	---	-------------------	--------------	---

--	--	--	--	--

(посада)

(підпис)

(П. І. Б.)

"__" _____ 20__ р.

Додаток

Зразок 3

ПЛАН-ГРАФІК

виконання заходів щодо підвищення стійкості роботи підприємств, установ, організацій на особливий період

N з/п	Найменування підприємств, установ, організацій	Назва заходів, що виконуються	Найменування сил та засобів, що залучаються	Термін виконання "Ч+"	Відмітка про виконання

(посада)

(підпис)

(П. І. Б.)

"__" _____ 20__ р.

Додаток

Зразок 4

РОЗРАХУНОК

укриття робочого персоналу _____ у ЗСЦЗ

станом на 1 січня 200__ року

N з/п	Назва підприємств, установ, організацій НПЗ, які підлягають укриттю	Чисельність НПЗ (що підлягає укриттю), осіб	Наявні ЗСЦЗ		Інші наявні споруди, які використовуються для укриття, шт./осіб	Споруди, які за 12 годин пристосовуються під ЗСЦЗ, шт./осіб	Про укр (с
			сховища, шт./осіб	ПРУ, шт./осіб			Н
1	2	3	4	5	6	7	8

Примітки:	1	У графі 2 надаються відомості про всі підприємства, найбільшу працюючу зміну, які відповідно до вимог розділу 3 ДБН В.1.2-4-2006 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)" підлягають укриттю у захисних спорудах цивільного захисту (цивільної оборони). Дані показувати в розгорнутому вигляді за кожне підприємство. У разі коли підприємство одночасно підпадає під декілька визначень, то його дані вносяться лише один раз і не дублюються в інших
	2	У графі 3 надаються відомості щодо НПЗ на кожному підприємстві, загальна чисельність НПЗ
	3	У графах 4 та 5 надаються відомості про наявні ЗСЦЗ (сховищ та протирадіаційні укриття, їх місткість) щодо підприємств
	4	У графі 6 надаються відомості щодо наявних споруд підземного простору, фонду підвальних приміщень, які можуть бути використані для укриття, їх місткість
	5	У графі 7 надаються відомості щодо споруд, які за 12 годин пристосовуються під ЗСЦЗ
	6	У графі 8 вказуються відомості у відсотках щодо забезпеченості укриття наявними ЗСЦЗ НПЗ
	7	У графах 9 та 10 надаються відомості щодо кількості (місткості) ЗСЦЗ, які необхідно додатково (не вистачає) для забезпечення укриття НПЗ відповідно до нормативних вимог

Додаток

Зразок 5

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

проведення основних заходів цивільного захисту

N з/ п	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Час на виконання	Час виконання															
				Перший день															
				Хвилин															
				10	20	30	40	50	60	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
				приведення у режим підвищеної готовності _____															
1																			
				приведення у режим загрози воєнного стану _____															
1																			

Перший день

Хвилин

приведення у режим підвищеної готовності _____

приведення у режим загрози воєнного стану _____

приведення у режим воєнного стану _____

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(посада)

(підпис)

(П. І. Б.)

"__" _____ 20__ р.

Додаток

Зразок 6

РОЗРАХУНОК

забезпечення і порядок видачі засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного контролю

N з/ п	Найменування структурного підрозділу підприємства	Засоби індивідуального захисту				Прилади РХР та ДК		
		Протигази ГП-7		Респіратори		МКС-05		ВГ
		потреба	в наявності	потреба	в наявності	потреба	в наявності	потреба
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	цех N 5	100	80	100	100	8	3	3

(посада)

(підпис)

(П. І. Б.)

"__" _____ 20__ р.

Додаток

Зразок 7

СПИСОК

оповіщення та інформування керівного складу та працівників підприємств, установ, організацій

N з/п	Займана посада	Прізвище, ім'я та по батькові	Адреса, номер домашнього	Номер службового автомобіля, адреса водія, номер	Примітка
----------	-------------------	-------------------------------------	-----------------------------	--	----------

			телефону, (мобільного)	домашнього телефону, (мобільного)	
1	2	3	4	5	6

(посада)

(підпис)

(П. І. Б.)

"__" _____ 20__ р.

Додаток

Зразок 8

**ПЛАН
приведення сховища (ПРУ) (інв. N __) у готовність до прийому людей, яких необхідно
укрити**

(посада)

(підпис)

(П. І. Б.)

"__" _____ 20__ р.